

Køn og ligestilling i dagtilbud og grundskoler

Program for dagens konference

- 13.00-13.15** **Velkomst** formand Charlotte Rønhof, Rådet for Børns Læring
- 13.15-13.45** **Mænd i omsorgsfag og perspektiver på kønsarbejdet i dagtilbud**, lektor Steen Baagø Nielsen, RUC
- 13.45-14.15** **Køn i skolen - tid og kontekst**, professor Harriet Bjerrum Nielsen, Oslo Universitet
- 14.15-14.35** **Debat**
Hvorfor halter drengene bagud i skolen? biolog Kåre Fog
Replik, direktør Henriette Laursen, KVINFO
- 14.35-14.50** **Pause**
- 14.50-15.50** **Paneldebat**
Rektor Stefan Hermann, medlem af formandskabet for Rådet for Børns Læring
Formand undervisningsudvalget i Danmarks Lærerforening Regitze Flannov
Rådgiver/Stifter, tidl. undervisningsminister Merete Riisager, Scandinavian State of Mind
Lektor Jacob Graack, pædagoguddannelsen, Københavns Professionshøjskole
Lektor Tekla Canger, læreruddannelsen, Københavns Professionshøjskole
- 15.50-16.00** **Afslutning** formand, Charlotte Rønhof, Rådet for Børns Læring

Hvad er problemet?

En række erhverv har kun adgang til halvdelen af talentmassen

- DK mangler it-specialister – men få kvinder søger it-uddannelserne
- DK har få mandlige pædagoger og lærere – men få mænd søger velfærdsuddannelserne

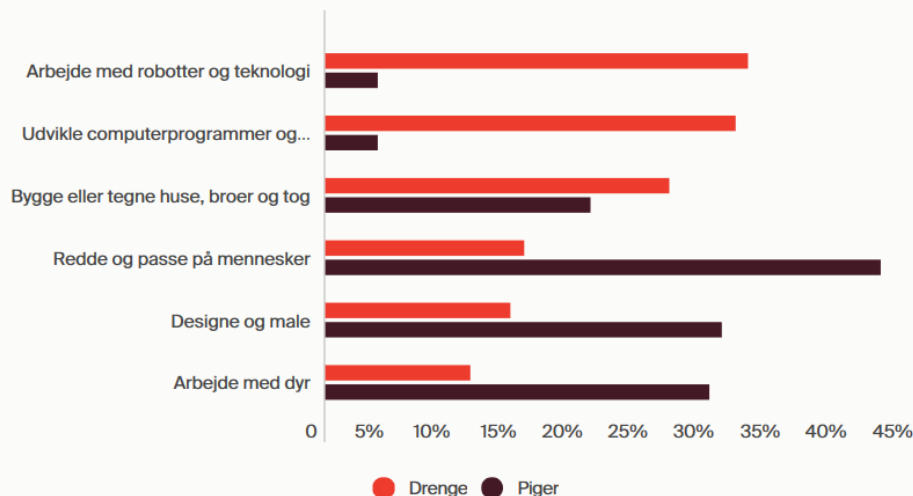
Vi taber drengene tidligt

- 1 ud af 10 drenge kan i dag ikke forvente at få nogen yderligere uddannelse efter 9. klasse. For pigerne er det omkring 1 ud af 20
- Drengene med de 20 procent fattigste forældre er den eneste gruppe i samfundet, der er blevet dårligere uddannet de seneste 20 år (*Kilde: DEA*).
- En stor gruppe af drenge får ikke tilstrækkelig udbytte af deres skolegang, og får ikke mulighed for at skabe sig et godt liv.

Drenge og piger ønsker ikke de samme jobs

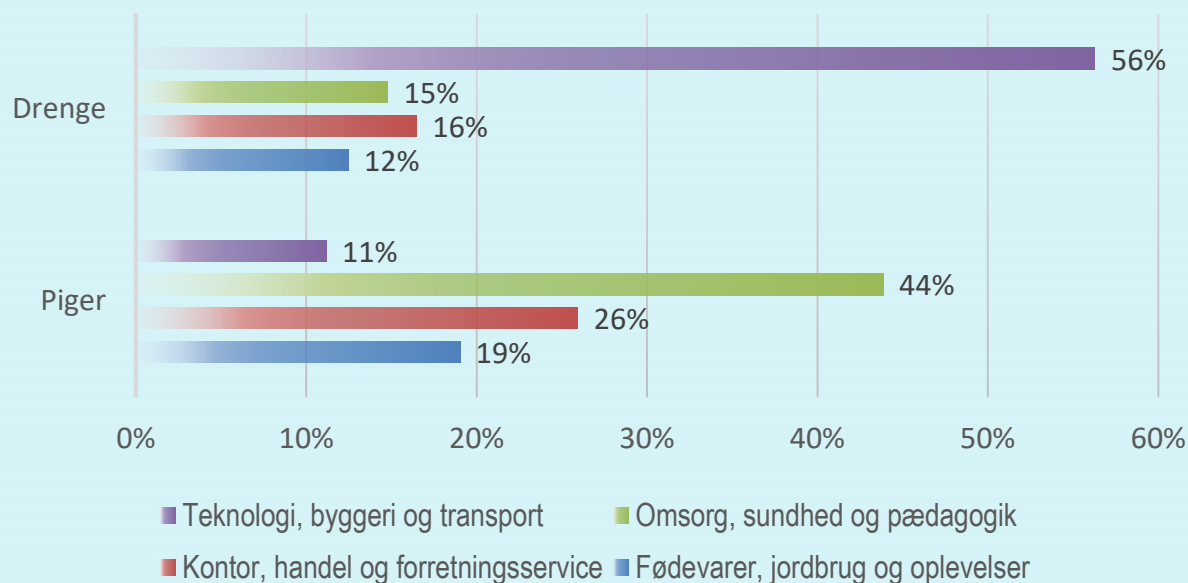
Andel af elever i 8.-9. klasse, der kunne tænke sig at arbejde inden for de nævnte kategorier

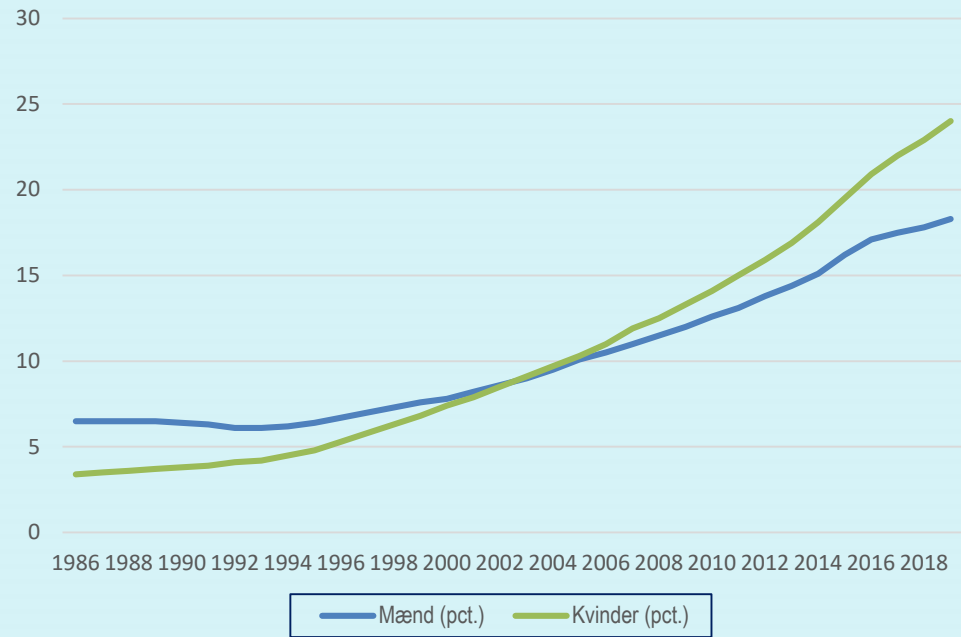
Kilde: Tænk tanken DEA. Spørgsmål: Hvad kan du tænke dig at arbejde med som voksen? Vælg alle, der passer på dig...? (n, 8.-9. klasse=1.348). Figuren afbilder kun 6 af de 14 mulige valgmuligheder i spørgeskemaundersøgelsen.

Valg af erhvervsuddannelse

Andelen angiver, hvilke uddannelsesområder eleverne vælger på tværs af køn

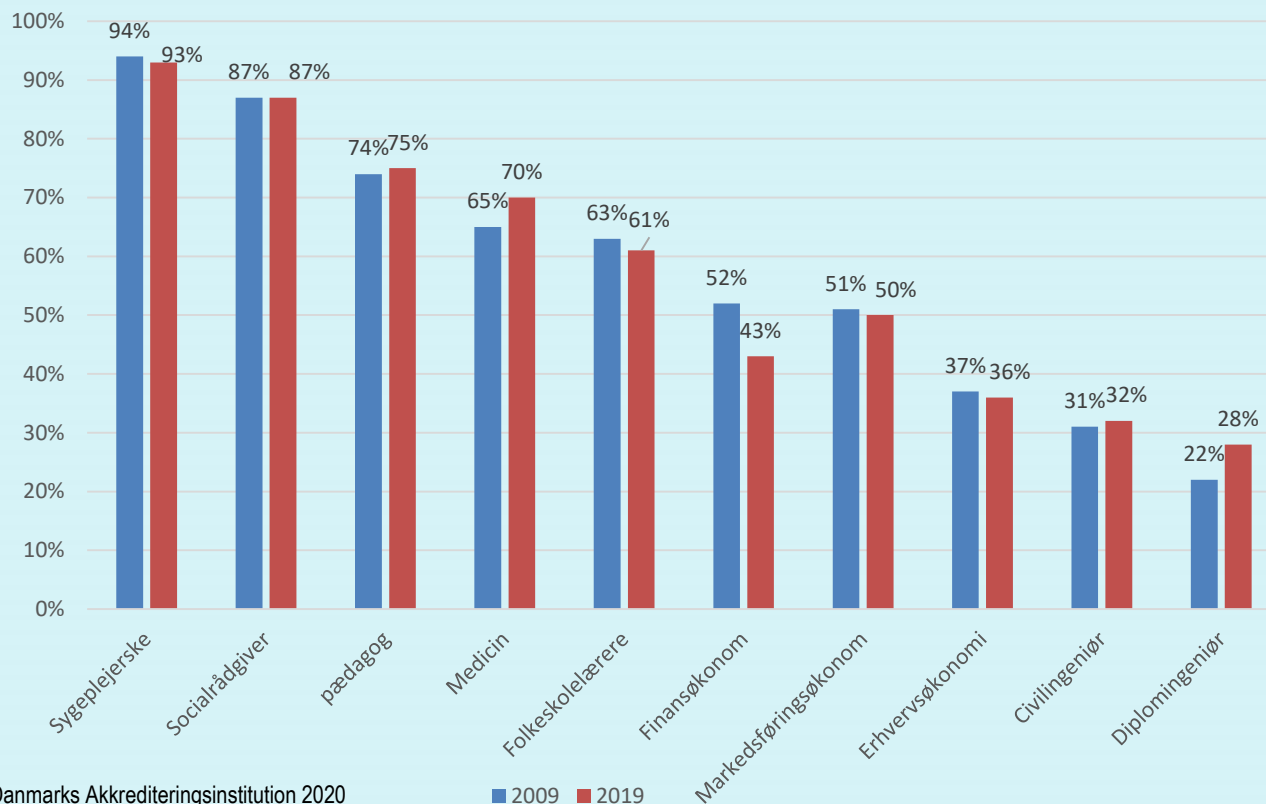
30-34 årige mænd og kvinder med lang videregående uddannelse

Kilde: Danmarks Statistiks Statistikbank

Andel kvinder på de 10 største uddannelser

Forskellene dannes tidligt

Dagtilbuddene

- Flere piger end drenge kan lide de voksne i deres dagtilbud (86% af drengene mod 94% af pigerne)
- 30% af drengene svarer, at de tit får skæld ud af de voksne i børnehaven, mens det gælder 22% af pigerne

Flest piger:

- Har en yndlingsvoksen (82% af pigerne mod 77% af drengene)
- Synes, at det er hyggeligt at spise i børnehaven (95% af pigerne mod 91% af drengene)
- Kan godt lide at blive talt om af de voksne (81% af pigerne mod 73% af drengene)

Mulige årsager til forskelsbehandling på baggrund af køn i dagtilbud

- **Svenske undersøgelser** peger på pædagogernes forskellige forventninger til hhv. drenge og piger.
- Hvis det pædagogiske personale **har kønsspecifikke forventninger** til børnene, begrænses både drenge og pigers muligheder for adgang til rollelege, legefællesskaber og venskaber.
- Nogle forskere peger på, at mange kønsforskelle derfor kan anses som resultater af forskelsbehandling af piger og drenge, **mens de er helt små.**

Holder vi pigeskole?

Piger klarer sig samlet set sig bedre i læsning end drenge -
konsistent resultat gennem alle PISA-runder.

I 2018 - for første gang er der ikke en signifikant lavere præstation i matematik hos pigerne end hos drengene (skyldes faldende præstation hos drengene)

Pigerne har et højere gennemsnit end drengene i naturfag for første gang i 2018 - dog ikke statistisk signifikant

8,6 pct. af drengene modtager **specialundervisning** i grundskolen mod 3,3 pct. af pigerne (DST)

Pigerne får et højere gennemsnit ved **folkeskolens afgangsprøve** og efter **studentereksamen** sammenlignet med drengene. Disse resultater har ligget konsistent over en årrække.

Anbefalinger fra formandskabet vedr. køn og ligestilling (I)

- Relevante ministerier tager initiativ til at gennemføre en **kortlægning af, hvorfor mænd fravælger pædagoguddannelsen**, herunder særligt dagtilbudsspecialiseringen.
- En kampagne om hvordan lærer- og pædagoguddannelsen er attraktiv for begge køn.
- Ledere i dagtilbud gøres bevidste om **potentialet ved at fastholde de mandlige pædagogmedhjælpere i pædagogfaget**.
- Lokale særregler for mænds arbejde i dagtilbud **fjernes** – de er i strid med loven.

Anbefalinger fra formandskabet vedr. køn og ligestilling (II)

- Data og analysemuligheder skal gøre lærere og **skoler bevidste** om eventuelle kønsmæssige skævheder, f. eks. i forhold til faglighed, præstationer, uddannelsesvalg, trivsel mv.
- Fokus på køn og kønsstereotype normer på skolerne skal gøres til en del af **læringskonsulenternes arbejde med inkluderende læringsmiljøer**, forebygge mobning mv.
- Køn, seksualitet og mangfoldighed bør indgå som et **tema på læreruddannelsen**.
- Ledere og lærere gives – f.eks. gennem efteruddannelse – redskaber til at håndtere udfordringer i relation til ligestilling og mangfoldighed i grundskolen.

Hvad kan/skal vi ellers gøre?

Det skal vi drøfte i dag

